

s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid (SOU 2024:66)

Statens haverikommission (SHK) utreder olyckor och allvarliga tillbud från säkerhetssynpunkt oavsett om de inträffat på land, till sjöss eller i luften. Myndighetens olycksutredningar ska sprida kunskap och ge underlag för åtgärder hos myndigheter, företag, organisationer och enskilda som förbättrar säkerheten och minskar risken för olyckor. Verksamheten ska också bidra till att människor kan känna trygghet och tillit till samhällets institutioner och till förtroendet för transportsystemen. I uppdraget ingår också att bedöma de insatser som samhällets räddningstjänst har gjort i samband med en olycka.

Övergripande synpunkter på betänkandets förslag

SHK ser det som angeläget att suicid utreds på ett systematiskt vis med syfte att främja lärande och förebyggande. Det finns goda möjligheter att förbättra samhällets kunskap om suicid, och SHK instämmer i förslaget om att inrätta en nationell utredningsfunktion.

Förslagets konsekvenser för SHK:s verksamhet

Som förslaget är utformat finns en möjlighet att SHK kan komma att träffas av uppgiftsskyldigheten, 6 § i den föreslagna lagen om utredningar för att förebygga suicid.

Vanligtvis har SHK en mycket försiktig inställning till sekretessbrytande bestämmelser som innebär att myndigheten kan behöva lämna ut uppgifter från olycksutredningar. En förutsättning för att SHK ska få så heltäckande information som möjligt från inblandade aktörer är just att uppgifterna omfattas av sekretess. Med tanke på att syftet med uppgiftsskyldigheten är att möjliggöra suicidutredningar – som i sin tur har ett liknande syfte som SHK:s olycksutredningar – ser SHK dock inga principiella problem med uppgiftsskyldigheten i detta fall.

Det kan även nämnas att vissa uppgifter i SHK:s utredningsverksamhet kan komma att undantas från ett utlämnande, eftersom de omfattas av sådana sekretessregler som är undantagna från den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 28 §. Det gäller exempelvis uppgifter som SHK förfogar över på grund av ett internationellt avtal samt uppgifter från ett utländskt organ, se 30 kap. 24 § OSL samt 15 kap. 1 a § OSL.

Övriga synpunkter

6 §, 4 p. syftar till att tydliggöra att uppgiftsskyldighet omfattar anställda hos de myndigheter som avses i bestämmelsens första till tredje punkt. SHK ifrågasätter behovet av ett sådant förtydligande. Skyldigheten för anställda att lämna ut uppgifter torde följa redan av att det finns en sådan skyldighet för myndigheten.

Det finns andra bestämmelser om uppgiftsskyldighet där de anställdas skyldigheter inte reglerats specifikt, exempelvis lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet samt lag (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet.

Tillägget riskerar därför att i onödan krångla till lagen.

I övriga delar tillstyrker SHK utredningens förslag.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören John Ahlberk efter föredragning av olycksutredare Alexander Hurtig samt verksjuristen Sara Varda St Vincent. I ärendets slutliga handläggning har även ställföreträdande generaldirektören Jonas Bäckstrand deltagit.

John Ahlberk

Sara Varda St Vincent

Kopia tills.hc@regeringskansliet.seforsvarsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se